

ÇOCUKLARIN HAKLARI VE ANNE-BABA YETKİSİ

Kanada kanunları çocuklara yetişkinlerle aynı hakları tanıyor, bağımlılıkları ve büyük güvenliklerinden dolayı haktan hariç, ek yardımda sunuyor. **Çocukların bakımı, eğitimi ve denetimi için temel sorumluluğu öncelikle ebeveynlerden veya çocuktan sorumlu kısıden sorulur.** (*Gençlik Koruma Kanunu, Ch. II, Madde 2.2*).

Anne-Baba yetkisi

Anne-Baba yetkisi çocukların doğumundan ve gençlik yaşına (18yaş) gelenecek çocuklarına karşı olan yükümlülükleri ve haklarıdır.

Anne ve Babanın görev ve hakları:

- ♦ çocuklarının velayeti;
- ♦ kollamak;
- ♦ fiziksel ve psikolojik korumak;
- ♦ güvenliklerine ve sağlıklarına göz kulak olmak;
- ♦ eğitmek;
- ♦ beslemek; ve
- ♦ bakımlarını sağlamak.

Anne-Baba yetkisi çocuğun fiziksel ve psikolojik durumunu gözönünde tutarak saygı çerçevesinde yapılmalıdır. Kararlar alınırken haklara saygı duyularak alınmalıdır (*Medeni Kanunu, madde 32-34*).

Aileler tarafından çocuk bakımında ve güvenliğinde önemli ihmallik olunca gençlik koruma hizmetlerinin müdahalesine yol açabilir. Müdahaleye yol açan ihmallikler : terk edilmek, ihmallik, psikolojik kötü muamele, cinsel istismar, fiziksel istismar ve çocuk sağlığı ve ciddi davranış bozuklukları varsa bakım reddi. Yanisira çocuğun güvenliği bu durumdada tehlikede görülebilir, eger okul yasinda ise, ve okula gitmiyorsa veya izinsiz evini uzun sureligine terk ederse (evden kaçmak)

Ayrıllık durumunda Anne-Baba yetkisi

Ayrıllık veya boşanma durumunda, aileler çocukların velayeti ile ilgili anlaşma ne olursa olsun anne-baba yetkisini koruyorlar. Eger anne-baba çocukları hakkında önemli bir konuda anlaşamıyorlarsa, velayeti olsa veya olmasa bile anne-babadan biri hakime anasmazmalikten dolayı bas vuruda buluna bilir ozaman hakimde çocukların yararına olacak kararı verir.

EVLİLİK VE AİLE İÇİ ŞİDDET YASALARI

Kanada ve Quebec yasaları, insanları her türlü istismar ve şiddete karşı koruyor. Bu yasalar ev içinde evlilik ve aile ilişkileri içinde uygulanıyor. **Evlilik ve aile içi şiddet suç ceza kanunda ağır suçlamalar konusu olabilir.**

Fiziksel ve cinsel istismar ile ilgili suçlar:

-Birine **vurmak** veya **yaralamak** için şiddeti kullanmak (*madde. 265-268*); **kaçırmak** veya yetişkin veya çocuk birini **zorla alıkoymak** (*madde. 279, madde. 280-283*); **cinayet, cinayete teşebbüs** ve **çocuk öldürme** (*madde 229-231, 235*); **Cinsel saldırı ve zorlu ve izinsiz ilişki** (*madde. 271-273*) ; **reşit olmayanlara karşı cinsel eylemler** (*madde 151-153, 155, madde. 163.1 ve 170-172*).

Aile içinde **psikolojik şiddet** veya **duygusal**, sözlü veya sözsüz, kontrol etmek, yalnız bırakmak, gözünü korkutmak veya insanlıktan uzak kılmak, bir insana yapılan suçlardır :

-**Taciz** ya da **gözdağı vermek** (*madde. 264*); **tehdit** (*madde. 264.1*); **uygunsuz** veya telefonda **rahatsız edilmek** (*madde. 372*); **gece yarısı birinin evine veya odasına girmek** (*madde. 177*); zararlar (*madde. 430*)

Aile içindeki ihmalle bağlantılı olan Suçlar :

- **Gereken gerçekleri sunmamak** (*madde. 215*); **bir çocuğun terkedilmesi** (*madde. 218*); **bir kişinin sağlığını ve rahatını veya yaralanmasına veya ölümüne sebep olan ihmalli suçlar** (*madde. 219-221*)

Aile içinde maddi istismara ilişkin Suçlar;

-**Dolandırıcılık** (*madde.380*); **hırsızlık** (*madde. 322, 328-330, 334*); **aile için ödenecek paraya sahip çıkma** (*madde.332*); **hırsızlık veya sahte kredi kartı yapmak** (*madde. 342*); **gasp** (*madde. 346*); **sahte belgeler hazırlamak** (*madde. 366*)

table de concertation
des organismes au service
des personnes réfugiées et immigrantes

TCRI

Aile içi hukuki koruma tedbirleri

Bu broşür, aile, evlilik, boşanma, sponsorluk, anne-baba yetkisi, evlilik ve aile içi şiddet ile ilgili Kanada ve Quebec yasalarının genel bir bakışını sağlıyor.

Bu belgede yer alan bilgiler ayrıntılı değildir ve yasal tavsiye niteliğinde değildir. Daha fazla bilgi için lütfen aşağıdaki kaynaklara başvurun veya bir yasal danışmana başvurun.

www.educaloi.qc.ca
www.justice.gouv.qc.ca
www4.gouv.qc.ca

*Traduction : Suna Karakus

Ministère de la Justice
Canada

Department of Justice
Canada

INSAN HAKLARI VE CINSİYETLER ARASINDAKİ ESİTLİK PRENSİPİ

Kanada kanunları kişilerin temel hak prensipleri ve cinsiyetler arasındaki eşitlik üzerine dayanmaktadır. (Madde. 1, Medeni kanunu). **Kanada ve Quebec'te, erkekler ve kadınlar, kanun önünde aynı hak ve aynı yükümlülüklerle sahiptirler.** Ayrıca, kadınların hayattaki tam katılımları gerek: siyasi, medeni, ekonomik, sosyal ve kültürel yani sıra cinsiyete dayalı her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması öncelikli hedeflerdir.

EVLİLİK

Evlilik ile birleşen kişiler, **çift içinde yasal olarak eşittirler.** Ülkenin yasaları çerçevesinde eşlerin beraberce ev organizasyonu ve aile düzenleri hakkında karar verme hakları vardır. Çiftler karşılıklı saygı, sadakat, yardımlaşma ve destek **yükümlülüklerine** ve haklarına sahiptirler. Ne zaman anne-baba olduklarında, evli çiftler aile yetkisinden sorumlu olurlar.

Quebec'te evlenebilmek için 5 şart vardır. Gelecekteki Es adayları:

1. En az **18 yaşında** olmalıdırlar (veya en azından 16 yaş ama ailenin veya yasal vasilerin yasal onayı olmalı). **16 yaşından önce evlilik yasal değil.**
2. **Hayatlarını yalnızca bir kişi ile birleştirmiş olmalıdırlar.** İki eşlilik ve çok eşlilik Kanada'da yasadışıdır.
3. **Daha önce baska biriyle evli olmamalıdırlar**
4. **Aileden biri olmamalıdır** (baba, anne, erkek kardeş, kız kardeş, oğlu, kızı, büyükbaba, büyükanne).
5. Gelecekteki eş adayları, evliliğe **özgür ve aydınlanmış** bir anlaşma vermelidirler. **Zorlu bir evlilik yasaktır.**

Evliliğin geçerli olması için, **evlilik anlaşması, herkesin önünde nikah müdürünün yetkisi olan memurun ve 2 şahit önünde yapılmalıdır.** Daha sonra evlilik **nüfus kütüğüne kayıtlı olması gerekir.**

Medeni birliktelik ve birlikte evli olmadan yaşamak, evlilik gibi aynı şartları kapsamıyor. Daha fazla bilgi için sağlanan kaynaklara başvurunuz.

Yurt dışında evlilik ve otumsuz evlilik

Her hangi bir ülkede evlenmiş olsalarda bile, Quebec'te yaşayan evli çiftler Quebec yasalarına tabidirler. Burda ikamet eden yurtdışında evlenen çiftlerin, evliliklerinin geçerli olabilmesi için, evliliklerinin yaşadıkları ülkede yasal olarak yapılmış olması ve Quebec yasalarına uygun olmalı, özellikle evlilik yaşı ve akraba evliliğine dikkat edilmelidir. **Tavsiye edilen Quebec dışında alınan evlilik cüzdanını Quebec nüfus kütüğüne kayıt edilmesidir.**

SPONSORLUK

Bazı şartlarda, Kanada vatandaşı veya sürekli oturma izni olan bir kişi ailesinden birine kefil olabilir: hanımı veya eşi, erkek sevgilisi veya kız sevgilisi, anne-baba veya çocuklar. Sponsorluk süreci en azından 3 yıldır ve bu bosanma aşamasında olsa bile yine 3 yıldır. Sponsor olan kişinin taahhüt süresi sponsor olduğu kişinin yaş ve ilişkisine göre değişir.

Aileden birine sponsor olunurken, sponsor olan kişi taahhüt süresi boyunca o kişinin temel ihtiyaçlarını (gıda, giyim, kişisel ihtiyaçlar ve konut masrafları) karşılamak zorunda. Ve kişiye Quebec'te yaşabilmesi için rehberlik ve gerekli bilgileri sağlamayı taahhüt etmelidir. **Sponsorluk yapan kişi, kefil olduğu kişiye sorumlusu olsa bile, yinede sponsor olduğu kişinin fiziksel ve psikolojik yükümlülüğüne sahiptirler, bu Kanada kanunları insanlar ve kadın ve erkek arasındaki ilişki kanuna göre uymalıdır.**

Farz edelimki, kefillik yapan ve kefil edilen kişi arasında ilişki kötüye gidiyorsa, sponsor olan kişi o kişiyi Kanada'dan gönderemez veya bu konuda tehdit edemez. **Yalnızca Göçmenlik görevlileri bir kişinin Kanada'dan gönderilmesine karar verebilir.**

Sponsor eşlerin çoğunluğu şartlı sürekli oturma iznine tabi tutulmaktadır. Bu demek oluyor ki, kefil edilen kişi kendisine kefil olan kişiyle en az iki yıl beraber yaşamalıdır. Ancak, kişi olurda şiddet ve ihmalden dolayı kendisine kefil olan kişiden ayrılmak isterse, bu yükümlülükten özel bir muafiyet talebinde bulunabilir. İlişki içinde kötü davranma olduğunu gösterip ve ilişkinin rüptür nedeni bundan dolayı olduğunu belirtmelidir. Şiddet ve ihmali, kefil edilen kişiye, çocuğuna ve evde yaşayan yakın birine karşı yapılmıştır.

BOSANMA VE AYRILMA

Yasal evlilik eşlerin bosanma veya ölümünden sonra biter. Bazı durumlarda, belirli koşullar yerine getirilmediği zaman bir evlilik mahkeme kararıyla iptal edilebilir (örneğin: yasal yaş, eşlerden birinin özgür ve açık rızası olmaması vs.).

Bosanmak için üç gerekçe vardır ve her iki eş için geçerlidir. Bosanma başvurusu esnasında bu üç gerekceden biri sunulmalıdır: 1. Çiftler en azından bir yıldır ayrı kalmış olmalı; 2. Eşlerden birinin aldatma yapması veya zina işlemesi; 3. Eşlerden birinin diğer eş tarafından fiziksel zalim veya zihinsel zalim yaşaması (aile içi şiddet). Bosana bilmek için eşlerden birinin diğer eşten onay almasına gerek yok. Eger bir kişinin geliri düşük ise, bu kişinin ücretsiz avukat hakkı vardır. Diğer taraftan, eğer çiftler kendi kararlarıyla ayrılmak istiyorlarsa, anlaşmalı bosanmaya baş vurabilirler, buda daha kolay ve masrafsız olur.

Ayrılma veya bosanma durumlarda çocukların velayeti

Bozuşma zamanında her iki ebeveyn çocuklarının velayetini koruma hakkına sahiptirler. Quebec'te biliniyor ki çocuklar her iki aileye ihtiyaç duyuyorlar ve velayet esnasında kanunlar iki aile arasında ayrımcılık yapmamaktadır. Eger ebeveynler olurda çocukların velayeti hakkında anlaşamazlarsa, bir hakim aile durumunu, anne-babanın koşullarını ve çocuğun düşüncesine dikkate alarak kararını verir.

Bosanmadan sonra Mülkiyetin paylaşımı

Quebec'te yaşayan ve yasal olarak evlenen her kişi (kari veya koca) boşandıktan sonra çiftlerin çocuğu olsa veya olmasa bile **aile mülkiyetinde** hakları vardır. Burda Quebec'te **evli yasadıkları süreç içerisinde biriken mal varlığından söz edilmektedir,** örneğin: evin değeri; mobilyaların; araçlar; vede emeklilik veya eşdeğer fonlarında biriken para miktarı. Mülkiyet paylaşımını kapsamayan özel eşyalar sunlardır (aile mirası, şirket sahibi, evlilik öncesine ait özel eşyalar) **mülkiyet rejimi** kurallara tabi olacaktır. Eşler Quebec'te boşansalar bile, yurtdışı **evlilik mülkiyet rejim kurallarına maruz kalabilirler,** tabi eger yurt dışında evlenmişlerse. Evlilik mülkiyet rejim kuralları çok karmaşık olabilir ve daha fazla bilgi için bir yasal danışmana danışmak şiddetle önerilmektedir

Quebec'te veya başka yerde bosanma davalarında geçerli kanunlar

Sunu bilmek lazım, yurtdışında yapılan bosanma Quebec'te geçerli olmayabilir. aynı şekilde Quebec'te yapılan bosanmada yurtdışında geçerli olmayabilir. Her iki eşin çıkarlarının korunmasını sağlamak ve tartışmalı bir bosanmayı engellemek için yasal bir danışmana danışmak çok önemlidir. **Ancak bir bosanma yurtdışında yapılmış olsa bile vede çocuklar ve eşler Quebec'te ikamet ediyorlarsa, bu durumda çocuk velayeti ve mülkiyeti Quebec kanunlarına göre uygulanır.** Ancak bir uyarı: eger eşlerden biri çocuğu diğer eşten kaçırmak amaçlı çocukla yurtdışına seyahata giderse, Kanada yasaları yabancı topraklarda geçerli değildir ve çocuğu tekrar Kanada'ya getirmek çok zor olabilir.

Nafaka

Nafakanın amacı, çocukların temel ihtiyaçlarını sağlamak ve ayrılık sonrasında oluşabilecek ekonomik zorlukları önleyebilmektir. Çocuk destek yükümlülüğüne göre, aileleri birleştiren (ebeveynler ve çocuklar, evli yada medeni beraberlik), **iki kişiden biri diğerine ihtiyaçlarını (gıda, barınma, giyim, sağlık,**

vs) giderebilecek nafakada bulunabilir. Nafaka miktarı kişinin gelirine göre belirlenir.